

OPZT

OGÓLNOPOLSKI PROGRAM
ZIELONEJ TRANSFORMACJI

Inicjator: Klaster Zielonej Transformacji
Organizator Programu: Green Spark sp. z o.o.

Green Spark
„Zielona Strefa Mocy”

**KLASTER
ZIELONEJ
TRANSFORMACJI**

Green Spark sp. z o.o.
60-863 Poznań, ul. Jeżycka 12, lok. 10
tel.: (+48 61) 227 61 65
www.greenspark.com.pl
e-mail: info@greenspark.com.pl
NIP: 7812075670
REGON: 529557032
KRS: 0001148837

MEMORANDUM

Ogólnopolskiego Programu Zielonej Transformacji

Razem dla zielonej transformacji Polski.

Dokument programowy na lata 2026–2030

Spis treści

1. Wprowadzenie
2. Idea Ogólnopolskiego Programu Zielonej Transformacji
3. Uzasadnienie realizacji Programu
4. Cele Programu
5. Zakres tematyczny Programu
6. Formy realizacji Programu
7. Model zarządzania Programem
8. Grupy docelowe
9. Partnerzy Programu
10. Partnerzy komercyjni
11. Partnerzy instytucjonalni
12. Model współpracy z administracją publiczną
13. Projekty pilotażowe realizowane w ramach Programu
14. Harmonogram realizacji Programu 2026–2030
15. Harmonogram wydarzeń Programu
16. Monitoring i ewaluacja
17. Komunikacja i promocja Programu
18. Postanowienia końcowe

1. Wprowadzenie

Polska znajduje się obecnie w kluczowym etapie przemian związanych z transformacją energetyczną, klimatyczną i środowiskową. Realizacja krajowych oraz europejskich celów w zakresie bezpieczeństwa energetycznego, ograniczania emisji gazów cieplarnianych, rozwoju odnawialnych źródeł energii, poprawy efektywności energetycznej oraz gospodarki o obiegu zamkniętym wymaga ścisłej współpracy administracji publicznej, jednostek samorządu terytorialnego, przedsiębiorstw, środowiska naukowego i organizacji otoczenia biznesu.

Skala oraz złożoność tych wyzwań powodują, że skuteczna zielona transformacja nie może być realizowana wyłącznie przez pojedyncze instytucje lub sektory gospodarki. Konieczne jest stworzenie trwałej platformy współpracy umożliwiającej wymianę doświadczeń, upowszechnianie dobrych praktyk, inicjowanie wspólnych przedsięwzięć oraz wspieranie wdrażania nowoczesnych rozwiązań technologicznych, organizacyjnych i społecznych.

Odpowiedzią na te potrzeby jest Ogólnopolski Program Zielonej Transformacji. Wieloletnia inicjatywa realizowana w latach 2026–2030, zainicjowana przez Klaster Zielonej Transformacji i koordynowana przez jego Organizatora. Program został pomyślany jako otwarta platforma współpracy o charakterze ogólnopolskim, integrująca działania partnerów reprezentujących administrację publiczną, samorządy, przedsiębiorców, uczelnie wyższe, instytuty badawcze oraz organizacje społeczne.

Niniejsze Memorandum Programowe przedstawia założenia, cele, strukturę organizacyjną oraz kierunki realizacji Ogólnopolskiego Programu Zielonej Transformacji. Dokument określa również rolę Programu w budowaniu partnerstw międzysektorowych oraz wskazuje jego zbieżność z priorytetami polityki klimatycznej, energetycznej i środowiskowej państwa.

Intencją inicjatorów Programu jest stworzenie trwałego mechanizmu współpracy wspierającego realizację działań na rzecz nowoczesnej, konkurencyjnej i zrównoważonej gospodarki, a także budowanie synergii pomiędzy administracją publiczną, nauką i biznesem w procesie zielonej transformacji Polski.

2. Idea Ogólnopolskiego Programu Zielonej Transformacji

Ogólnopolski Program Zielonej Transformacji jest wieloletnią inicjatywą o charakterze ogólnokrajowym, realizowaną w latach 2026–2030, której celem jest stworzenie trwałej platformy współpracy na rzecz wspierania procesów zielonej transformacji w Polsce.

Program został zainicjowany przez Klaster Zielonej Transformacji jako odpowiedź na rosnącą potrzebę integrowania działań administracji publicznej, jednostek samorządu terytorialnego, środowiska naukowego, przedsiębiorców, organizacji pozarządowych oraz instytucji otoczenia biznesu wokół wspólnego celu, jakim jest budowa nowoczesnej, konkurencyjnej i zrównoważonej gospodarki.

Idea Programu opiera się na przekonaniu, że skuteczna zielona transformacja wymaga partnerskiego modelu współpracy, w którym wiedza, doświadczenie oraz potencjał poszczególnych środowisk wzajemnie się uzupełniają. **Program nie zastępuje istniejących inicjatyw ani instrumentów wsparcia.** Tworzy natomiast przestrzeń do ich koordynacji, wzajemnego wzmocnienia oraz upowszechniania dobrych praktyk, sprzyjając budowaniu synergii pomiędzy uczestnikami procesu transformacji.

Ogólnopolski Program Zielonej Transformacji ma charakter otwarty. Oznacza to możliwość włączania do jego realizacji nowych partnerów oraz podejmowania kolejnych inicjatyw odpowiadających na zmieniające się wyzwania

związane z transformacją energetyczną, ochroną klimatu, ochroną środowiska, gospodarką o obiegu zamkniętym, efektywnością energetyczną, gospodarką wodną, adaptacją do zmian klimatu oraz rozwojem innowacyjnych technologii.

Realizacja Programu opierać się będzie na działaniach informacyjnych, edukacyjnych, eksperckich i wdrożeniowych. W jego ramach przewiduje się organizację szkoleń, konferencji, forów, seminariów, warsztatów, debat oraz spotkań branżowych, a także inicjowanie projektów pilotażowych, przedsięwzięć demonstracyjnych i projektów wdrożeniowych realizowanych przez partnerów Programu.

Istotnym elementem Programu będzie tworzenie warunków do wymiany doświadczeń oraz budowania trwałych partnerstw między administracją rządową, samorządami, nauką i biznesem. Program ma sprzyjać identyfikowaniu potrzeb rozwojowych, upowszechnianiu innowacyjnych rozwiązań oraz wspieraniu przygotowania przedsięwzięć mogących korzystać z krajowych i europejskich instrumentów finansowania.

Ogólnopolski Program Zielonej Transformacji został zaprojektowany jako inicjatywa o charakterze długofalowym, której rezultatem będzie nie tylko realizacja pojedynczych przedsięwzięć, lecz przede wszystkim stworzenie trwałego systemu współpracy wspierającego zieloną transformację Polski. Jego wartością jest łączenie potencjału różnych środowisk wokół wspólnego celu, jakim jest odpowiedzialny rozwój społeczno-gospodarczy, bezpieczeństwo energetyczne oraz poprawa jakości środowiska i życia mieszkańców.

3. Uzasadnienie realizacji Programu

Zielona transformacja stanowi jeden z najważniejszych procesów rozwojowych współczesnej Polski. Obejmuje ona działania związane z transformacją energetyczną, ochroną klimatu, poprawą jakości środowiska, efektywnym wykorzystaniem zasobów, rozwojem gospodarki o obiegu zamkniętym, zwiększaniem efektywności energetycznej oraz wdrażaniem innowacyjnych technologii sprzyjających zrównoważonemu rozwojowi.

Skuteczna realizacja tych działań wymaga współpracy wielu środowisk i instytucji. Administracja rządowa, jednostki samorządu terytorialnego, przedsiębiorstwa, uczelnie wyższe, instytuty badawcze, organizacje społeczne oraz instytucje otoczenia biznesu dysponują różnorodnym potencjałem, doświadczeniem i kompetencjami. Ich efektywne wykorzystanie wymaga stworzenia trwałego mechanizmu współpracy, umożliwiającego wymianę wiedzy, doświadczeń oraz wspólne przygotowywanie i realizację przedsięwzięć odpowiadających na wyzwania zielonej transformacji.

W praktyce wiele wartościowych inicjatyw realizowanych jest równolegle przez różne podmioty, często bez możliwości wzajemnego wykorzystania wypracowanych doświadczeń i dobrych praktyk.

Powoduje to rozproszenie potencjału organizacyjnego i eksperckiego oraz ogranicza możliwość osiągnięcia efektu synergii.

Jednocześnie jednostki samorządu terytorialnego oraz przedsiębiorcy coraz częściej poszukują partnerów, którzy pomogą im identyfikować sprawdzone rozwiązania, nawiązywać współpracę oraz przygotowywać przedsięwzięcia odpowiadające lokalnym i regionalnym potrzebom.

Ogólnopolski Program Zielonej Transformacji stanowi odpowiedź na te wyzwania. Jego zadaniem jest stworzenie ogólnopolskiej platformy współpracy umożliwiającej integrację działań różnych środowisk oraz wspieranie inicjatyw służących zielonej transformacji w wymiarze krajowym, regionalnym i lokalnym.

Program zakłada wykorzystanie potencjału partnerstwa międzysektorowego jako narzędzia wspierającego wymianę doświadczeń, rozwój kompetencji, upowszechnianie innowacyjnych rozwiązań oraz inicjowanie przedsięwzięć odpowiadających na cele polityki klimatycznej, energetycznej i środowiskowej państwa. Szczególne znaczenie przypisuje się współpracy pomiędzy administracją publiczną, środowiskiem naukowym oraz przedsiębiorcami, której efektem może być skuteczniejsze wdrażanie nowoczesnych rozwiązań technologicznych i organizacyjnych.

Realizacja Programu wpisuje się w potrzebę budowania trwałych mechanizmów współpracy wspierających rozwój nowoczesnej gospodarki oraz zwiększających zdolność różnych środowisk do wspólnego podejmowania działań na rzecz zielonej transformacji. Program ma charakter otwarty i ewolucyjny, dzięki czemu może być rozwijany wraz ze zmieniającymi się wyzwaniami, potrzebami społecznymi oraz kierunkami polityki publicznej.

W perspektywie długoterminowej Program ma przyczynić się do budowy trwałej sieci współpracy pomiędzy administracją publiczną, jednostkami samorządu terytorialnego, nauką i gospodarką, wzmacniając zdolność do wspólnego przygotowywania i realizacji przedsięwzięć służących zrównoważonemu rozwojowi oraz zielonej transformacji Polski.

4. Cele Programu

4.1 Cel główny

Głównym celem Ogólnopolskiego Programu Zielonej Transformacji jest stworzenie trwałej, ogólnopolskiej platformy współpracy na rzecz wspierania procesów zielonej transformacji w Polsce, obejmujących administrację publiczną, jednostki samorządu terytorialnego, sektor nauki, przedsiębiorców oraz instytucje otoczenia biznesu.

Program ukierunkowany jest na wzmacnianie koordynacji działań podejmowanych w obszarach transformacji energetycznej, ochrony klimatu i środowiska, efektywności energetycznej, gospodarki o obiegu zamkniętym oraz wdrażania innowacyjnych technologii wspierających zrównoważony rozwój.

4.2. Cele szczegółowe

Do celów szczegółowych Programu należą w szczególności:

1. Wspieranie współpracy międzysektorowej poprzez tworzenie warunków do dialogu i partnerstwa pomiędzy administracją publiczną, samorządami, nauką i biznesem w zakresie zielonej transformacji.
2. Upowszechnianie wiedzy i dobrych praktyk dotyczących rozwiązań technologicznych, organizacyjnych i inwestycyjnych wspierających transformację energetyczną i środowiskową.
3. Inicjowanie i wspieranie przedsięwzięć wdrożeniowych realizowanych przez partnerów Programu w obszarach OZE, efektywności energetycznej, gospodarki o obiegu zamkniętym (GOZ) oraz adaptacji do zmian klimatu.
4. Wzmacnianie potencjału instytucjonalnego i kompetencyjnego uczestników Programu poprzez działania edukacyjne, eksperckie i szkoleniowe.
5. Identyfikacja i promocja innowacyjnych rozwiązań możliwych do zastosowania w skali lokalnej, regionalnej i krajowej.

6. Wspieranie synergii pomiędzy istniejącymi inicjatywami i instrumentami publicznymi w celu zwiększenia efektywności działań na rzecz zielonej transformacji.
7. Budowa trwałej sieci współpracy między interesariuszami zielonej transformacji umożliwiającej długofalową wymianę doświadczeń oraz rozwój wspólnych przedsięwzięć.

Realizacja powyższych celów ma na celu zwiększenie efektywności działań podejmowanych w obszarze zielonej transformacji oraz wzmocnienie zdolności różnych środowisk do współpracy na rzecz realizacji celów klimatycznych, energetycznych i środowiskowych Polski.

5. Zakres tematyczny Programu

Ogólnopolski Program Zielonej Transformacji obejmuje swoim zakresem kluczowe obszary związane z transformacją energetyczną, klimatyczną i środowiskową, stanowiące fundament nowoczesnej i zrównoważonej gospodarki.

Zakres tematyczny Programu obejmuje w szczególności następujące obszary:

1. Transformacja energetyczna i rozwój odnawialnych źródeł energii (OZE) w tym rozwój energetyki rozproszonej, lokalnych systemów energetycznych, magazynowania energii oraz zwiększanie udziału źródeł odnawialnych w miksie energetycznym.
2. Efektywność energetyczna obejmująca działania w zakresie ograniczania zużycia energii w budynkach, przemyśle i sektorze publicznym oraz wdrażania nowoczesnych technologii poprawiających efektywność energetyczną.
3. Gospodarka o obiegu zamkniętym (GOZ) w tym działania związane z ograniczaniem odpadów, ponownym wykorzystaniem surowców, recyklingiem oraz projektowaniem procesów produkcyjnych w sposób zrównoważony.
4. Ochrona klimatu i adaptacja do zmian klimatu obejmująca działania na rzecz redukcji emisji gazów cieplarnianych oraz zwiększania odporności miast i regionów na skutki zmian klimatycznych.
5. Zrównoważony rozwój miast i regionów w tym wsparcie dla samorządów w planowaniu i wdrażaniu strategii rozwoju niskoemisyjnego oraz poprawy jakości życia mieszkańców.
6. Innowacje technologiczne i cyfryzacja w zielonej transformacji obejmujące wykorzystanie nowoczesnych technologii, w tym rozwiązań cyfrowych, w procesach transformacji energetycznej i środowiskowej.
7. Edukacja, rozwój kompetencji i budowanie świadomości społecznej dotyczące upowszechniania wiedzy w zakresie zielonej transformacji wśród administracji, biznesu, środowisk naukowych oraz społeczeństwa.
8. Współpraca międzysektorowa i rozwój partnerstw obejmująca działania na rzecz integracji administracji publicznej, samorządów, nauki, biznesu i organizacji społecznych wokół wspólnych celów transformacyjnych.

Zakres tematyczny Programu ma charakter otwarty i może być rozszerzany w zależności od zmieniających się potrzeb, wyzwań oraz kierunków polityki klimatycznej, energetycznej i środowiskowej.

6. Formy realizacji Programu

Ogólnopolski Program Zielonej Transformacji realizowany będzie w formule otwartej platformy współpracy, integrującej działania administracji publicznej, jednostek samorządu terytorialnego, sektora nauki, przedsiębiorstw oraz instytucji otoczenia biznesu.

Realizacja Programu będzie odbywać się w szczególności poprzez następujące formy działania:

1. Wydarzenia eksperckie i branżowe obejmujące konferencje, fora tematyczne, debaty, seminaria oraz spotkania robocze poświęcone zagadnieniom zielonej transformacji.
2. Warsztaty i działania edukacyjne ukierunkowane na podnoszenie kompetencji uczestników Programu, w szczególności przedstawicieli administracji publicznej, samorządów oraz przedsiębiorstw.
3. Prace eksperckie i analityczne prowadzone w formule grup roboczych, zespołów eksperckich oraz paneli tematycznych, służące identyfikacji wyzwań i opracowywaniu rekomendacji w obszarze zielonej transformacji.
4. Inicjowanie i wspieranie projektów wdrożeniowych realizowanych przez partnerów Programu w obszarach transformacji energetycznej, ochrony klimatu, efektywności energetycznej, gospodarki o obiegu zamkniętym oraz adaptacji do zmian klimatu.
5. Platforma wymiany wiedzy i dobrych praktyk umożliwiająca gromadzenie, upowszechnianie oraz udostępnianie doświadczeń i rozwiązań stosowanych przez uczestników Programu.
6. Współpraca międzyinstytucjonalna i międzysektorowa obejmująca tworzenie przestrzeni do dialogu i współdziałania pomiędzy administracją publiczną, nauką, biznesem i samorządami.
7. Działania informacyjne i promocyjne mające na celu upowszechnianie idei zielonej transformacji oraz rezultatów działań realizowanych w ramach Programu.

Realizacja Programu ma charakter ciągły i wieloetapowy, a poszczególne formy działania mogą być dostosowywane do bieżących potrzeb, wyzwań oraz możliwości organizacyjnych i partnerskich.

7. Model zarządzania Programem

Ogólnopolski Program Zielonej Transformacji realizowany będzie w oparciu o model zarządzania zapewniający przejrzystość kompetencji, partnerski charakter współpracy oraz skuteczną koordynację działań podejmowanych przez uczestników Programu.

Model organizacyjny OPZT opiera się na współdziałaniu organów o charakterze strategicznym, doradczym i wykonawczym oraz na aktywnym udziale partnerów instytucjonalnych i gospodarczych. Struktura zarządzania została zaprojektowana w sposób umożliwiający sukcesywne rozwijanie Programu wraz z przystępowaniem kolejnych partnerów oraz realizacją nowych przedsięwzięć.

Docelowy model zarządzania Programem obejmuje następujące elementy:

7.1. Organizator Programu

Funkcję Organizatora Ogólnopolskiego Programu Zielonej Transformacji pełni Green Spark sp. z o.o. - podmiot posiadający osobowość prawną, odpowiedzialny za koordynację, zarządzanie oraz obsługę organizacyjno-administracyjną Programu.

Organizator Programu odpowiada w szczególności za:

- * zapewnienie bieżącej koordynacji realizacji Programu,
- * reprezentowanie Programu na zewnątrz,
- * obsługę organizacyjną wydarzeń i inicjatyw realizowanych w ramach Programu,
- * współpracę z Partnerami Programu,
- * prowadzenie działań informacyjnych i komunikacyjnych dotyczących Programu,
- * zapewnienie spójności realizowanych działań z założeniami Programu.

Organizator działa w oparciu o zasady partnerstwa oraz współpracy międzysektorowej, zapewniając jednocześnie sprawne funkcjonowanie struktury organizacyjnej Programu.

Organizatorem Programu jest spółka Green Spark sp. z o.o. - podmiot koordynujący działalność Klastra Zielonej Transformacji, posiadający osobowość prawną i zdolność do podejmowania działań organizacyjnych oraz reprezentowania Programu wobec instytucji publicznych, partnerów oraz interesariuszy.

Klaster Zielonej Transformacji jako inicjatywa sieciowa pełni funkcję środowiska współpracy oraz zaplecza merytorycznego Programu, natomiast funkcje formalno-prawne i wykonawcze realizowane są przez Organizatora Programu.

Rozdzielenie funkcji Klastra i Organizatora zapewnia przejrzystość struktury Programu oraz zgodność z wymaganiami formalnymi dotyczącymi realizacji przedsięwzięć o charakterze ogólnopolskim.

7.2. Inicjator Programu

Klaster Zielonej Transformacji stanowi konsorcjum podmiotów reprezentujących sektor nauki, administracji publicznej, jednostek samorządu terytorialnego oraz przedsiębiorstw, którego celem jest wspieranie współpracy międzysektorowej oraz inicjowanie przedsięwzięć sprzyjających wdrażaniu nowoczesnych rozwiązań w obszarze transformacji energetycznej, klimatycznej i środowiskowej.

Rola Klastra w ramach Ogólnopolskiego Programu Zielonej Transformacji ma charakter inicjujący, koordynacyjny oraz wspierający. Klaster pełni funkcję środowiska integrującego partnerów Programu oraz platformy umożliwiającej wypracowywanie i rozwijanie inicjatyw wpisujących się w cele Programu.

Klaster nie pełni funkcji instytucji administracji publicznej ani nie zastępuje organów państwa w realizacji ich ustawowych kompetencji. Jego działalność ma charakter partnerski i sieciowy, ukierunkowany na wspieranie współpracy oraz wymiany wiedzy pomiędzy uczestnikami procesu zielonej transformacji.

W ramach Programu, Klaster pełni rolę inicjatora oraz merytorycznego i organizacyjnego zaplecza, wspierając realizację działań poprzez angażowanie partnerów, rozwój współpracy międzysektorowej oraz wspieranie przygotowania i realizacji inicjatyw wpisujących się w założenia Programu.

Dzięki swojej strukturze oraz doświadczeniu w budowaniu współpracy międzysektorowej, Klaster Zielonej Transformacji stanowi naturalne środowisko inicjujące i wspierające realizację Ogólnopolskiego Programu Zielonej Transformacji.

7.3. Rada Programowa

Rada Programowa stanowić będzie najwyższy organ opiniodawczo-doradczy Ogólnopolskiego Programu Zielonej Transformacji. Jej zadaniem będzie wspieranie rozwoju Programu poprzez wyznaczanie strategicznych kierunków działania, opiniowanie kluczowych przedsięwzięć oraz integrowanie współpracy pomiędzy środowiskiem administracji publicznej, nauki, samorządów i gospodarki.

Powołanie Rady Programowej planowane jest jako jeden z pierwszych etapów organizacyjnych realizacji Programu. Jej skład będzie sukcesywnie tworzony z udziałem przedstawicieli instytucji i środowisk zaangażowanych w realizację celów zielonej transformacji.

7.2.1. Planowany skład Rady Programowej

Docelowo w skład Rady Programowej przewiduje się powołanie przedstawicieli:

- * administracji rządowej,
- * jednostek samorządu terytorialnego,
- * uczelni wyższych,
- * instytutów badawczych,
- * organizacji branżowych,
- * przedsiębiorstw i partnerów gospodarczych,
- * instytucji finansowych,
- * organizacji społecznych,
- * niezależnych ekspertów w obszarze transformacji energetycznej, klimatycznej i środowiskowej.

Przy doborze członków Rady Programowej uwzględniane będą kompetencje, doświadczenie zawodowe oraz możliwość wniesienia merytorycznego wkładu w rozwój Programu.

7.2.2. Zadania Rady Programowej

Do podstawowych zadań Rady Programowej należeć będzie w szczególności:

- * opiniowanie kierunków rozwoju Ogólnopolskiego Programu Zielonej Transformacji;
- * rekomendowanie priorytetowych obszarów działań Programu;
- * wspieranie współpracy pomiędzy partnerami Programu;
- * opiniowanie projektów pilotażowych oraz przedsięwzięć strategicznych;
- * inicjowanie nowych kierunków współpracy krajowej i międzynarodowej;
- * promowanie dobrych praktyk w zakresie zielonej transformacji;
- * wspieranie działań służących upowszechnianiu wiedzy oraz innowacyjnych rozwiązań technologicznych.

7.3.3. Tryb funkcjonowania

Rada Programowa będzie obradować w miarę potrzeb, nie rzadziej jednak niż raz w roku.

Posiedzenia mogą odbywać się w formie stacjonarnej, zdalnej lub hybrydowej.

Obsługę organizacyjną Rady Programowej zapewniać będzie Biuro Programu.

7.4.4. Zasady powoływania

Członkowie Rady Programowej będą powoływani sukcesywnie przez Organizatora Programu po przeprowadzeniu konsultacji z partnerami instytucjonalnymi oraz środowiskami współtworzącymi Ogólnopolski Program Zielonej Transformacji.

Skład Rady Programowej będzie miał charakter otwarty i będzie mógł być rozszerzany wraz z rozwojem Programu oraz przystępowaniem nowych partnerów do jego realizacji.

Tak przyjęty model umożliwi zapewnienie wysokiego poziomu merytorycznego prac Rady oraz zagwarantuje reprezentację najważniejszych środowisk zaangażowanych w proces zielonej transformacji Polski.

Przykładowy schemat Rady Programowej:

Reprezentowane środowisko

Administracja rządowa
Samorządy
Nauka
Biznes
Finanse
Eksperci

Planowany udział

przedstawiciele właściwych resortów
JST wszystkich szczebli
uczelnie i instytuty badawcze
przedsiębiorstwa i organizacje branżowe
instytucje finansujące
niezależni specjaliści

7.4. Komitet Wykonawczy

Komitet Wykonawczy będzie organem odpowiedzialnym za bieżące zarządzanie oraz operacyjną realizację Ogólnopolskiego Programu Zielonej Transformacji, działając przy wsparciu Biura Programu, które zapewni jego obsługę organizacyjną, administracyjną i komunikacyjną.

Jego podstawowym zadaniem będzie zapewnienie skutecznej koordynacji działań podejmowanych w ramach Programu, realizacja przyjętych kierunków rozwoju oraz współpraca z partnerami instytucjonalnymi, naukowymi, samorządowymi i gospodarczymi.

Komitet Wykonawczy będzie funkcjonował pod przewodnictwem Organizatora Programu i będzie stanowił główny organ odpowiedzialny za wdrażanie decyzji oraz rekomendacji wynikających z prac Rady Programowej.

7.3.1. Planowana struktura Komitetu Wykonawczego

Docelowo w skład Komitetu Wykonawczego przewiduje się powołanie osób pełniących następujące funkcje:

- * Przewodniczący Komitetu Wykonawczego,
- * Zastępca Przewodniczącego,
- * Dyrektor Programu,
- * Kierownik Biura Programu,
- * Koordynator współpracy z administracją publiczną,
- * Koordynator współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego,
- * Koordynator współpracy z partnerami naukowymi,
- * Koordynator współpracy z partnerami gospodarczymi,
- * Koordynator projektów pilotażowych,
- * Koordynator wydarzeń i komunikacji,
- * Koordynator współpracy międzynarodowej (w zależności od potrzeb Programu).

Skład Komitetu Wykonawczego będzie mógł być rozszerzany wraz z rozwojem Programu oraz zwiększaniem liczby realizowanych przedsięwzięć.

7.3.2. Zadania Komitetu Wykonawczego

Do podstawowych zadań Komitetu Wykonawczego należeć będzie:

- * przygotowywanie planów realizacji Programu;
- * wdrażanie kierunków działania rekomendowanych przez Radę Programową;
- * koordynacja projektów realizowanych w ramach Programu;
- * przygotowywanie i organizacja konferencji, seminariów, warsztatów oraz innych wydarzeń programowych;
- * rozwijanie współpracy z partnerami krajowymi i zagranicznymi;
- * inicjowanie nowych projektów oraz przedsięwzięć służących realizacji celów Programu;
- * monitorowanie postępów realizacji Programu;
- * przygotowywanie okresowych informacji oraz raportów z realizacji Programu.

7.3.3. Organizacja pracy

Komitet Wykonawczy będzie obradował w miarę potrzeb, nie rzadziej jednak niż raz na kwartał.

Posiedzenia mogą odbywać się w formie stacjonarnej, zdalnej lub hybrydowej.

Obsługę organizacyjną Komitetu zapewnią będzie Biuro Programu.

7.4.4. Zasady powoływania

Członkowie Komitetu Wykonawczego będą powoływani przez Organizatora Programu spośród osób posiadających doświadczenie w zarządzaniu projektami, współpracy międzysektorowej oraz realizacji przedsięwzięć związanych z zieloną transformacją.

Przy powoływaniu członków Komitetu uwzględniane będą kompetencje, doświadczenie zawodowe oraz zakres odpowiedzialności za poszczególne obszary realizacji Programu.

Model funkcjonowania Komitetu Wykonawczego zapewni sprawne zarządzanie Programem, efektywną współpracę pomiędzy partnerami oraz skuteczną realizację przedsięwzięć podejmowanych w ramach Ogólnopolskiego Programu Zielonej Transformacji.

Przykład funkcji i zakresu odpowiedzialności:

Funkcja	Zakres odpowiedzialności
Przewodniczący	Kierowanie pracami Komitetu
Dyrektor Programu	Zarządzanie realizacją OPZT
Kierownik Biura Programu	Obsługa organizacyjna i administracyjna
Koordynator JST	Współpraca z samorządami
Koordynator Nauki	Współpraca z uczelniami i instytutami
Koordynator Biznesu	Współpraca z przedsiębiorcami
Koordynator Projektów	Nadzór nad projektami pilotażowymi
Koordynator Wydarzeń	Organizacja konferencji, seminariów i warsztatów

7.5. Biuro Programu

Biuro Programu stanowi jednostkę odpowiedzialną za bieżącą koordynację organizacyjną i administracyjną Ogólnopolskiego Programu Zielonej Transformacji.

Biuro Programu funkcjonuje jako zaplecze organizacyjne Komitetu Wykonawczego, zapewniając sprawną realizację zadań wynikających z przyjętych kierunków działania oraz decyzji podejmowanych przez organy Programu.

Do podstawowych zadań Biura Programu należeć będzie w szczególności:

- * koordynacja bieżącej realizacji Programu;
- * obsługa organizacyjna Rady Programowej i Komitetu Wykonawczego;
- * przygotowywanie planów działań oraz harmonogramów realizacji Programu;
- * prowadzenie dokumentacji Programu;
- * organizacja konferencji, seminariów, warsztatów i innych wydarzeń programowych;
- * koordynacja współpracy z partnerami instytucjonalnymi, samorządowymi, naukowymi i gospodarczymi;
- * wspieranie przygotowania oraz realizacji projektów pilotażowych;
- * prowadzenie działań informacyjnych i komunikacyjnych związanych z Programem;
- * przygotowywanie materiałów analitycznych, raportów oraz sprawozdań z realizacji Programu;
- * monitorowanie postępów realizacji Programu i przygotowywanie rekomendacji dla Komitetu Wykonawczego.

Biuro Programu będzie rozwijane etapowo, stosownie do skali realizowanych przedsięwzięć oraz liczby partnerów zaangażowanych w realizację Ogólnopolskiego Programu Zielonej Transformacji.

7.6. Zespoły tematyczne

W celu zapewnienia wysokiej jakości merytorycznej oraz efektywnej realizacji działań Programu przewiduje się powoływanie stałych oraz doraźnych Zespołów Tematycznych.

Zespoły Tematyczne będą pełnić funkcję ekspercko-doradczą oraz opiniodawczą, wspierając przygotowanie projektów, opracowań, rekomendacji oraz inicjatyw realizowanych w ramach Programu.

W skład Zespołów Tematycznych będą mogli wchodzić przedstawiciele administracji publicznej, jednostek samorządu terytorialnego, środowiska naukowego, przedsiębiorstw, organizacji branżowych oraz niezależni eksperci posiadający wiedzę i doświadczenie w danym obszarze.

Do zadań Zespołów Tematycznych należeć będzie w szczególności:

- * opracowywanie kierunków działań w poszczególnych obszarach Programu;
- * przygotowywanie propozycji projektów pilotażowych;
- * identyfikowanie potrzeb i wyzwań związanych z zieloną transformacją;
- * opiniowanie planowanych przedsięwzięć;
- * przygotowywanie rekomendacji dla Rady Programowej i Komitetu Wykonawczego;
- * wspieranie organizacji wydarzeń eksperckich i działań edukacyjnych;
- * inicjowanie współpracy pomiędzy partnerami Programu.

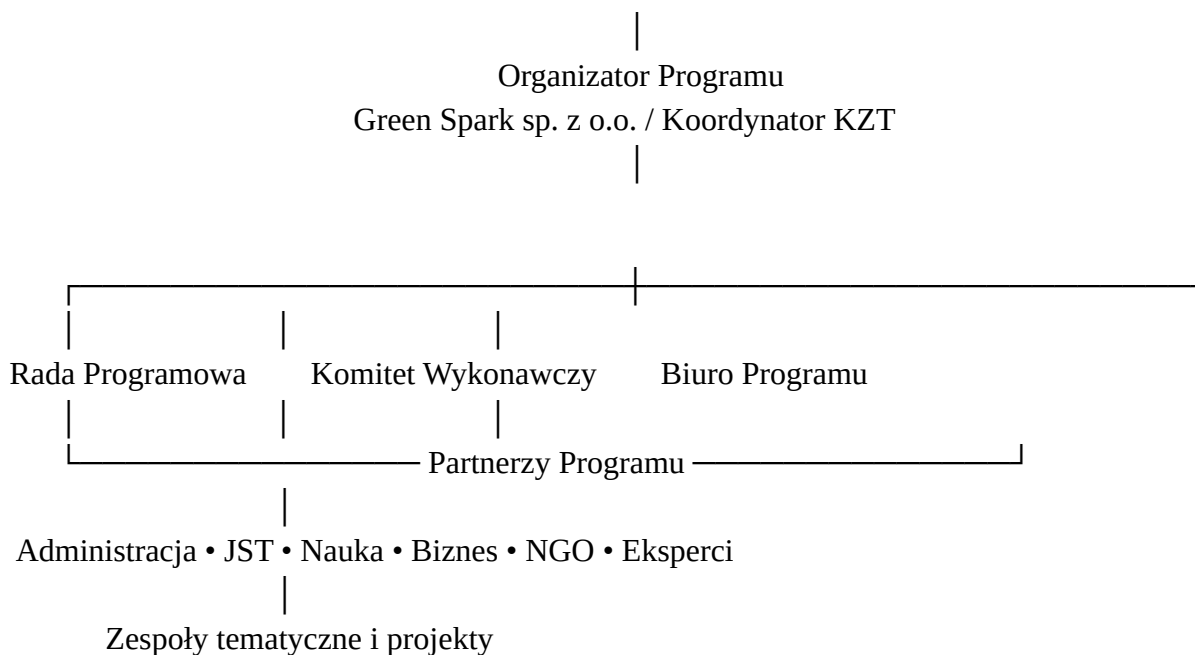
W zależności od potrzeb Programu mogą zostać utworzone w szczególności następujące Zespoły Tematyczne:

- * Zespół ds. odnawialnych źródeł energii;
- * Zespół ds. biogazu i biometanu;
- * Zespół ds. efektywności energetycznej;
- * Zespół ds. gospodarki o obiegu zamkniętym;
- * Zespół ds. finansowania zielonej transformacji;
- * Zespół ds. edukacji i rozwoju kompetencji;
- * Zespół ds. współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego;
- * Zespół ds. innowacji i nowych technologii.

Zakres działania oraz skład poszczególnych Zespołów Tematycznych będzie ustalany przez Komitet Wykonawczy w porozumieniu z Radą Programową, z uwzględnieniem aktualnych potrzeb Programu oraz realizowanych przedsięwzięć.

Poniżej schemat organizacyjny OPZT w formie prostego diagramu:

OGÓLNOPOLSKI PROGRAM ZIELONEJ TRANSFORMACJI

8. Grupy docelowe

Ogólnopolski Program Zielonej Transformacji skierowany jest do szerokiego grona interesariuszy zaangażowanych w procesy transformacji energetycznej, klimatycznej i środowiskowej w Polsce.

Program ma charakter otwarty, a jego działania adresowane są do podmiotów i środowisk uczestniczących w planowaniu, wdrażaniu oraz wspieraniu zielonej transformacji na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym.

8.1. Administracja publiczna

Do głównych grup docelowych należą organy administracji rządowej oraz jednostki samorządu terytorialnego, w szczególności:

- * ministerstwa i instytucje centralne,
- * urzędy wojewódzkie i administracja zespolona,
- * samorządy wojewódzkie, powiatowe i gminne.

Grupa ta obejmuje podmioty odpowiedzialne za kształtowanie i realizację polityk publicznych w obszarze klimatu, energii, środowiska i rozwoju regionalnego.

8.2. Sektor nauki i szkolnictwa wyższego

Istotną grupę docelową stanowią uczelnie wyższe, instytuty badawcze oraz jednostki naukowe, które uczestniczą w tworzeniu i upowszechnianiu wiedzy, prowadzeniu badań oraz wspieraniu procesów wdrażania innowacyjnych rozwiązań w obszarze zielonej transformacji.

8.3. Sektor przedsiębiorstw

Program adresowany jest również do przedsiębiorstw, w szczególności mikro, małych, średnich oraz dużych podmiotów gospodarczych działających w obszarach:

- * energetyki i OZE,
- * technologii środowiskowych,
- * efektywności energetycznej,
- * gospodarki o obiegu zamkniętym,
- * innowacji technologicznych wspierających transformację.

8.4. Instytucje otoczenia biznesu i organizacje branżowe

Grupę docelową stanowią także instytucje wspierające rozwój przedsiębiorczości, transfer technologii oraz współpracę między sektorem nauki i biznesu, w tym klastry, parki technologiczne oraz organizacje branżowe.

8.5. Społeczeństwo i interesariusze lokalni

Pośrednią grupą docelową Programu są społeczności lokalne, mieszkańcy oraz organizacje społeczne, które korzystają z efektów działań podejmowanych w ramach zielonej transformacji, w szczególności w zakresie jakości powietrza, bezpieczeństwa energetycznego oraz jakości życia.

8.6. Charakter oddziaływania Programu

Oddziaływanie Programu ma charakter systemowy i wielopoziomowy. Program nie jest skierowany do wąskiej grupy beneficjentów, lecz stanowi platformę współpracy pomiędzy różnymi grupami interesariuszy zaangażowanymi w proces zielonej transformacji.

W efekcie Program tworzy przestrzeń do współdziałania, wymiany wiedzy oraz wspólnego wypracowywania rozwiązań odpowiadających na wyzwania transformacji energetycznej, klimatycznej i środowiskowej.

9. Partnerzy Programu

Ogólnopolski Program Zielonej Transformacji został zaprojektowany jako otwarta platforma współpracy, której skuteczna realizacja wymaga zaangażowania wielu środowisk reprezentujących administrację publiczną, samorządy, naukę, biznes oraz organizacje społeczne.

Istotą Programu jest łączenie kompetencji, doświadczeń i potencjału różnych uczestników procesu zielonej transformacji w celu przygotowywania i realizacji przedsięwzięć odpowiadających na wyzwania związane z transformacją energetyczną, ochroną klimatu, efektywnością zasobową oraz rozwojem gospodarki niskoemisyjnej.

Partnerzy Programu będą uczestniczyć w jego realizacji zgodnie ze swoim zakresem kompetencji, doświadczeniem oraz obszarem działalności. Udział poszczególnych partnerów będzie miał charakter dobrowolny i będzie określany w oparciu o indywidualne zasady współpracy.

9.1. Kategorie partnerów Programu

Docelowo w ramach Ogólnopolskiego Programu Zielonej Transformacji przewiduje się współpracę z następującymi grupami partnerów:

Administracja publiczna

Przedstawiciele administracji rządowej oraz instytucji publicznych, których kompetencje obejmują obszary związane z transformacją energetyczną, klimatem, środowiskiem, gospodarką oraz rozwojem regionalnym.

Ich udział umożliwi lepszą koordynację działań Programu z celami polityki publicznej państwa.

Jednostki samorządu terytorialnego

Samorządy wszystkich szczebli, które odgrywają kluczową rolę w realizacji zielonej transformacji na poziomie lokalnym i regionalnym.

W szczególności przewiduje się współpracę w zakresie:

- * lokalnych inwestycji energetycznych,
- * odnawialnych źródeł energii,
- * efektywności energetycznej,
- * gospodarki niskoemisyjnej,
- * tworzenia lokalnych modeli transformacji energetycznej.

Środowisko naukowe i badawcze

Uczelnie wyższe, instytuty badawcze oraz eksperci specjalizujący się w obszarach związanych z energią, klimatem, środowiskiem i nowoczesnymi technologiami.

Ich rola obejmować będzie w szczególności:

- * wsparcie eksperckie,
- * rozwój innowacji,
- * przygotowywanie analiz i rekomendacji,
- * transfer wiedzy do praktyki gospodarczej.

Partnerzy gospodarczy i komercyjni

Przedsiębiorstwa, organizacje branżowe oraz podmioty technologiczne działające w obszarach istotnych dla zielonej transformacji.

W szczególności przewiduje się współpracę z podmiotami reprezentującymi sektory:

- * odnawialnych źródeł energii,
- * energetyki,
- * magazynowania energii,
- * efektywności energetycznej,
- * elektromobilności,
- * gospodarki obiegu zamkniętego,
- * technologii wodorowych,
- * cyfryzacji energetyki,
- * finansowania transformacji.

Lista partnerów komercyjnych będzie sukcesywnie uzupełniana wraz z formalnym przystępowaniem kolejnych podmiotów do Programu.

Organizacje społeczne i eksperckie

Organizacje pozarządowe, stowarzyszenia branżowe oraz niezależni eksperci, których wiedza i doświadczenie mogą wspierać realizację celów Programu, w szczególności w obszarze edukacji, komunikacji społecznej i budowania świadomości ekologicznej.

9.2. Zasady współpracy z partnerami

Współpraca w ramach Ogólnopolskiego Programu Zielonej Transformacji będzie opierała się na zasadach:

- * dobrowolności uczestnictwa,
- * partnerstwa,
- * wymiany wiedzy i doświadczeń,
- * transparentności działań,
- * poszanowania kompetencji poszczególnych uczestników,
- * wspólnego dążenia do realizacji celów zielonej transformacji.

Model otwartej współpracy pozwoli na stopniowe rozwijanie Programu oraz angażowanie kolejnych podmiotów posiadających kompetencje i doświadczenie istotne dla skutecznej realizacji przedsięwzięć.

Ogólnopolski Program Zielonej Transformacji zakłada budowę trwałego ekosystemu współpracy, łączącego potencjał administracji publicznej, nauki, samorządów i gospodarki na rzecz transformacji energetycznej i środowiskowej Polski.

Grupa partnerów	Rola w Programie
Administracja rządowa	zgodność z politykami publicznymi
JST	wdrażanie projektów lokalnych
Nauka	wiedza i innowacje
Biznes	technologie i realizacja inwestycji
Instytucje finansowe	modele finansowania
Organizacje społeczne	edukacja i dialog społeczny

10. Partnerzy komercyjni

Partnerzy komercyjni stanowią istotny element modelu realizacji Ogólnopolskiego Programu Zielonej Transformacji, ponieważ skuteczna transformacja energetyczna i środowiskowa wymaga aktywnego udziału sektora gospodarczego, dostawców technologii, inwestorów oraz podmiotów posiadających doświadczenie w realizacji przedsięwzięć infrastrukturalnych i innowacyjnych.

Założeniem Programu jest stworzenie platformy współpracy umożliwiającej przedsiębiorstwom aktywne uczestnictwo w przygotowywaniu i realizacji projektów wspierających zieloną transformację Polski, przy zachowaniu transparentnych zasad współpracy oraz zgodności z celami Programu.

Na obecnym etapie realizacji OPZT trwa proces identyfikacji i pozyskiwania partnerów komercyjnych zainteresowanych udziałem w Programie. Formalne przystępowanie kolejnych podmiotów gospodarczych będzie następowało etapowo, wraz z rozwojem poszczególnych obszarów tematycznych oraz przygotowaniem konkretnych projektów pilotażowych.

10.1. Rola partnerów komercyjnych

Partnerzy komercyjni będą wspierać realizację Programu poprzez:

- * udział w projektowaniu i wdrażaniu projektów pilotażowych;

- * dostarczanie technologii, rozwiązań i kompetencji niezbędnych dla zielonej transformacji;
- * dzielenie się doświadczeniem rynkowym i wiedzą praktyczną;
- * współtworzenie modeli wdrażania innowacyjnych rozwiązań;
- * udział w wydarzeniach, debatach i inicjatywach edukacyjnych Programu;
- * wspieranie rozwoju lokalnych i regionalnych przedsięwzięć transformacyjnych.

10.2. Planowane obszary współpracy z partnerami komercyjnymi

W ramach OPZT przewiduje się współpracę z przedsiębiorstwami działającymi w szczególności w następujących obszarach:

Energetyka i odnawialne źródła energii:

Podmioty zaangażowane w rozwój, projektowanie, finansowanie i wdrażanie instalacji wykorzystujących odnawialne źródła energii.

Magazynowanie energii i stabilizacja systemu energetycznego:

Firmy rozwijające technologie magazynowania energii, zarządzania energią oraz inteligentnych systemów energetycznych.

Efektywność energetyczna:

Podmioty oferujące rozwiązania służące ograniczaniu zużycia energii w budynkach, przemyśle i infrastrukturze publicznej.

Technologie cyfrowe:

Firmy dostarczające rozwiązania w zakresie cyfryzacji energetyki, systemów zarządzania energią, analityki danych oraz inteligentnych sieci.

Gospodarka obiegu zamkniętego:

Przedsiębiorstwa działające w obszarze ograniczania zużycia zasobów, recyklingu, odzysku surowców oraz efektywnego wykorzystania materiałów.

Elektromobilność i zrównoważony transport:

Podmioty rozwijające rozwiązania związane z transportem niskoemisyjnym, infrastrukturą ładowania oraz nowoczesnymi systemami mobilności.

Technologie wodorowe i rozwiązania przemysłowe:

Firmy rozwijające technologie wspierające dekarbonizację przemysłu oraz wykorzystanie alternatywnych źródeł energii.

10.3. Zasady udziału partnerów komercyjnych

Udział partnerów komercyjnych w Programie będzie odbywał się na zasadach:

- * dobrowolności uczestnictwa;
- * zgodności działalności partnera z celami Programu;
- * transparentności współpracy;
- * poszanowania zasad konkurencji;
- * wspólnej realizacji celów środowiskowych i gospodarczych.

Szczegółowe zasady udziału partnerów komercyjnych, w tym zakres ich zaangażowania, prawa i obowiązki, zostaną określone w odrębnych dokumentach programowych.

10.4. Docelowa lista partnerów komercyjnych

Lista partnerów komercyjnych Ogólnopolskiego Programu Zielonej Transformacji będzie tworzona sukcesywnie wraz z formalnym przystępowaniem kolejnych przedsiębiorstw i organizacji gospodarczych do Programu.

Na dzień przygotowania niniejszego dokumentu Program znajduje się na etapie organizacyjnym, obejmującym budowanie struktury partnerstwa oraz prowadzenie rozmów z potencjalnymi uczestnikami reprezentującymi kluczowe sektory gospodarki.

Przyjęcie takiego modelu umożliwia zapewnienie wysokiej jakości partnerstwa oraz dobór podmiotów posiadających rzeczywisty potencjał do realizacji przedsięwzięć wspierających zieloną transformację Polski.

11. Partnerzy instytucjonalni

Partnerzy instytucjonalni stanowią jeden z kluczowych filarów Ogólnopolskiego Programu Zielonej Transformacji, zapewniając jego wymiar ekspercki, naukowy, społeczny oraz regionalny.

Założeniem Programu jest stworzenie trwałej platformy współpracy pomiędzy instytucjami publicznymi, środowiskiem naukowym, jednostkami samorządu terytorialnego oraz organizacjami wspierającymi rozwój zielonej transformacji.

Udział partnerów instytucjonalnych umożliwi połączenie wiedzy eksperckiej, doświadczeń administracyjnych oraz potencjału organizacyjnego różnych środowisk w celu skutecznego przygotowywania i wdrażania przedsięwzięć realizowanych w ramach OPZT.

11.1. Dotychczasowe środowisko instytucjonalne związane z powstaniem Programu

Ogólnopolski Program Zielonej Transformacji został zainicjowany w ramach działalności Klastra Zielonej Transformacji, którego powołanie zostało wsparte przez przedstawicieli środowiska naukowego oraz instytucji regionalnych.

Do podmiotów zaangażowanych w inicjowanie idei Klastra Zielonej Transformacji należą:

- * Politechnika Poznańska – patron powołania Klastra;
- * Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu – patron powołania Klastra;
- * Poznański Park Naukowo-Technologiczny – patron powołania Klastra.

Podmioty te reprezentują istotne obszary kompetencji związane z rozwojem technologii, innowacji, badań naukowych oraz transferem wiedzy do gospodarki.

11.2. Docelowe grupy partnerów instytucjonalnych

W ramach rozwoju Programu przewiduje się współpracę z następującymi grupami partnerów instytucjonalnych:

Administracja rządowa

Ministerstwa oraz instytucje centralne właściwe dla obszarów związanych z:

- * klimatem i środowiskiem,
- * energią,
- * gospodarką,
- * rozwojem regionalnym,
- * innowacyjnością,
- * finansowaniem transformacji.

Współpraca z administracją rządową ma na celu zapewnienie zgodności działań Programu z krajowymi strategiami oraz politykami publicznymi.

Jednostki samorządu terytorialnego

Marszałkowie województw, miasta, gminy i powiaty zainteresowane wdrażaniem lokalnych i regionalnych działań związanych z zieloną transformacją.

Samorządy będą szczególnie istotnymi partnerami w zakresie:

- * przygotowania projektów lokalnych,
- * wdrażania inwestycji środowiskowych,
- * rozwoju energetyki rozproszonej,
- * budowania lokalnych modeli transformacji.

Uczelnie i instytuty badawcze

Instytucje naukowe wspierające Program poprzez:

- * ekspertyzy,
- * badania i analizy,
- * rozwój innowacyjnych rozwiązań,
- * transfer technologii,
- * kształcenie kadr dla zielonej gospodarki.

Instytucje finansujące i rozwojowe

Podmioty wspierające przygotowanie modeli finansowania przedsięwzięć realizowanych w ramach Programu, w tym instrumentów krajowych i europejskich.

Ich udział może obejmować:

- * konsultacje mechanizmów finansowania,
- * wsparcie informacyjne,
- * rozwój modeli inwestycyjnych.

Organizacje branżowe i społeczne

Stowarzyszenia, izby gospodarcze, organizacje eksperckie oraz podmioty społeczne zaangażowane w działania związane z ochroną klimatu, środowiskiem i rozwojem gospodarki niskoemisyjnej.

11.3. Zasady współpracy z partnerami instytucjonalnymi

Współpraca z partnerami instytucjonalnymi będzie realizowana zgodnie z zasadami:

- * wzajemnego poszanowania kompetencji;
- * dobrowolności uczestnictwa;
- * wymiany wiedzy i doświadczeń;
- * otwartości na nowe inicjatywy;
- * transparentności działań;
- * orientacji na osiągnięcie mierzalnych efektów.

Partnerzy instytucjonalni będą mogli uczestniczyć w pracach Rady Programowej, zespołach tematycznych, wydarzeniach programowych oraz projektach pilotażowych realizowanych w ramach OPZT.

11.4. Rozwój sieci partnerów instytucjonalnych

Sieć partnerów instytucjonalnych będzie rozwijana etapowo wraz z kolejnymi fazami realizacji Programu.

Celem jest stworzenie ogólnopolskiego ekosystemu współpracy łączącego potencjał administracji, nauki, samorządów i organizacji wspierających zieloną transformację.

Tak zbudowana struktura umożliwi skuteczniejsze przygotowywanie projektów, zwiększenie ich oddziaływania regionalnego oraz tworzenie warunków do efektywnego wykorzystania dostępnych instrumentów finansowania transformacji.

12. Model współpracy z administracją publiczną

Ogólnopolski Program Zielonej Transformacji został zaprojektowany jako inicjatywa wspierająca realizację celów strategicznych państwa w zakresie transformacji energetycznej, ochrony klimatu, poprawy efektywności wykorzystania zasobów oraz rozwoju gospodarki niskoemisyjnej.

Realizacja celów Programu wymaga ścisłej współpracy pomiędzy sektorem publicznym, samorządami, środowiskiem naukowym i gospodarczym.

Skuteczna realizacja Ogólnopolskiego Programu Zielonej Transformacji wymaga ścisłej współpracy pomiędzy administracją publiczną, jednostkami samorządu terytorialnego, środowiskiem naukowym, przedsiębiorstwami oraz organizacjami społecznymi.

Program został zaprojektowany jako otwarta platforma współpracy, umożliwiająca wymianę doświadczeń, inicjowanie wspólnych przedsięwzięć oraz wspieranie działań służących realizacji celów zielonej transformacji Polski.

Model współpracy opiera się na zasadach partnerstwa, dobrowolności, przejrzystości oraz wzajemnego poszanowania kompetencji wszystkich uczestników Programu.

12.1. Współpraca z administracją rządową

Administracja rządowa odgrywa kluczową rolę w kształtowaniu polityki państwa w obszarach związanych z ochroną klimatu, środowiska, energetyką, gospodarką oraz rozwojem regionalnym. Z tego względu współpraca z właściwymi ministerstwami i instytucjami administracji rządowej stanowi jeden z istotnych elementów realizacji Ogólnopolskiego Programu Zielonej Transformacji.

Program zakłada rozwijanie współpracy z administracją rządową przede wszystkim poprzez:

- * prowadzenie dialogu dotyczącego kierunków rozwoju zielonej transformacji;
- * wymianę wiedzy i doświadczeń pomiędzy administracją, samorządami, nauką i biznesem;
- * udział przedstawicieli administracji rządowej w konferencjach, seminariach, debatach oraz wydarzeniach organizowanych w ramach Programu;
- * konsultowanie wybranych inicjatyw i projektów pilotażowych;
- * upowszechnianie dobrych praktyk wspierających realizację polityki klimatycznej, energetycznej i środowiskowej państwa.

Współpraca będzie prowadzona z poszanowaniem kompetencji poszczególnych organów administracji rządowej oraz zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Ogólnopolski Program Zielonej Transformacji nie zastępuje działań administracji rządowej, lecz stanowi platformę współpracy wspierającą realizację celów państwa poprzez integrację potencjału samorządów, środowiska naukowego oraz sektora gospodarczego.

12.2. Współpraca z samorządami

Jednostki samorządu terytorialnego są jednym z najważniejszych uczestników procesu zielonej transformacji, odpowiadając za realizację wielu działań związanych z gospodarką komunalną, efektywnością energetyczną, odnawialnymi źródłami energii, ochroną środowiska oraz rozwojem lokalnym.

Ogólnopolski Program Zielonej Transformacji zakłada aktywne wspieranie samorządów poprzez:

- * organizację szkoleń i programów podnoszenia kompetencji;
- * przygotowywanie materiałów edukacyjnych i dobrych praktyk;
- * wsparcie merytoryczne przy identyfikacji lokalnych potrzeb i możliwości rozwoju;
- * inicjowanie współpracy pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego, przedsiębiorstwami oraz środowiskiem naukowym;
- * wspieranie przygotowania projektów pilotażowych;
- * tworzenie przestrzeni do wymiany doświadczeń pomiędzy samorządami z różnych regionów kraju.

Szczególne znaczenie w działaniach Programu będą miały przedsięwzięcia związane z rozwojem odnawialnych źródeł energii, biogazu i biometanu, poprawą efektywności energetycznej oraz wdrażaniem rozwiązań gospodarki o obiegu zamkniętym.

Program będzie wspierał samorządy w budowaniu lokalnych partnerstw sprzyjających realizacji przedsięwzięć odpowiadających na potrzeby mieszkańców i lokalnych gospodarek.

12.3. Współpraca z instytucjami publicznymi

Realizacja celów Ogólnopolskiego Programu Zielonej Transformacji wymaga również współpracy z instytucjami publicznymi, które wspierają rozwój innowacji, finansowanie inwestycji, badania naukowe oraz rozwój regionalny.

Program zakłada możliwość współpracy z instytucjami działającymi na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w szczególności z funduszami ochrony środowiska, agencjami wykonawczymi, instytucjami badawczymi, uczelniami wyższymi oraz jednostkami wspierającymi rozwój przedsiębiorczości i innowacyjności.

Współpraca może obejmować między innymi:

- * wspólne działania edukacyjne i informacyjne;
- * organizację konferencji, szkoleń, seminariów i warsztatów;
- * przygotowywanie analiz, ekspertyz i opracowań;
- * inicjowanie wspólnych projektów badawczo-rozwojowych;
- * wspieranie projektów pilotażowych;
- * upowszechnianie dobrych praktyk oraz nowoczesnych rozwiązań technologicznych.

Dzięki współpracy z instytucjami publicznymi Program będzie mógł skuteczniej integrować potencjał różnych środowisk oraz wspierać rozwój przedsięwzięć odpowiadających na wyzwania związane z zieloną transformacją Polski.

Ogólnopolski Program Zielonej Transformacji nie zastępuje ani nie powiela działań realizowanych przez administrację publiczną, lecz stanowi platformę współpracy i wsparcia, integrującą potencjał samorządów, środowiska naukowego oraz sektora gospodarczego na rzecz skutecznej realizacji celów zielonej transformacji Polski.

Dzięki partnerskiemu modelowi współpracy Program może pełnić funkcję katalizatora inicjatyw, ułatwiającego wymianę wiedzy, przygotowanie projektów oraz wdrażanie praktycznych rozwiązań wspierających osiągnięcie celów klimatycznych, energetycznych i środowiskowych państwa.

13. Projekty pilotażowe

Projekty pilotażowe stanowią jeden z kluczowych instrumentów realizacji Ogólnopolskiego Programu Zielonej Transformacji.

Ich celem jest praktyczne wdrażanie założeń Programu poprzez przygotowywanie i testowanie rozwiązań możliwych do późniejszego zastosowania w różnych regionach Polski.

Projekty pilotażowe będą realizowane w formule współpracy pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego, przedsiębiorstwami, środowiskiem naukowym oraz partnerami technologicznymi.

W pierwszym okresie realizacji Programu szczególny nacisk zostanie położony na przedsięwzięcia związane z rozwojem sektora biogazu i biometanu, jako obszaru łączącego cele energetyczne, środowiskowe, gospodarcze i społeczne.

13.1. Projekt pilotażowy nr 1

Rozwój lokalnych systemów biogazu i biometanu jako element zielonej transformacji regionów

Cel projektu

Celem projektu jest wsparcie jednostek samorządu terytorialnego oraz lokalnych interesariuszy w przygotowaniu i realizacji przedsięwzięć związanych z wykorzystaniem potencjału biogazu i biometanu jako stabilnych, lokalnych i odnawialnych źródeł energii.

Projekt zakłada stworzenie modelu współpracy pomiędzy JST, rolnikami, przedsiębiorstwami, instalatorami technologii oraz instytucjami naukowymi w celu efektywnego wykorzystania lokalnych zasobów biomasy i bioodpadów.

Zakres działań

W ramach projektu przewiduje się:

- * identyfikację potencjału biogazowego wybranych regionów;
- * analizę dostępnych substratów do produkcji biogazu i biometanu;
- * przygotowanie lokalnych koncepcji rozwoju instalacji;
- * wsparcie JST w ocenie możliwości realizacji inwestycji;
- * prezentację modeli finansowania przedsięwzięć;
- * wymianę doświadczeń pomiędzy samorządami;
- * przygotowanie rekomendacji i dobrych praktyk.

Zakładane rezultaty

Realizacja projektu umożliwi:

- * zwiększenie wiedzy JST na temat możliwości wykorzystania biogazu i biometanu;
- * przygotowanie samorządów do podejmowania decyzji inwestycyjnych;
- * rozwój lokalnych źródeł energii odnawialnej;
- * zagospodarowanie bioodpadów i pozostałości rolniczych;
- * ograniczenie emisji gazów cieplarnianych;
- * rozwój gospodarki o obiegu zamkniętym.

13.2. Program szkoleń dla JST

„Biogaz i biometan – praktyczne narzędzia zielonej transformacji lokalnej”

Integralnym elementem projektu pilotażowego będzie ogólnopolski program szkoleniowy skierowany do przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego.

Celem programu szkoleniowego będzie zwiększenie kompetencji JST w zakresie planowania, przygotowania i realizacji przedsięwzięć biogazowych oraz biometanowych.

Zakres tematyczny szkoleń

Szkolenia obejmować będą w szczególności:

1. Potencjał biogazu i biometanu w Polsce

- * rola biogazu w transformacji energetycznej;
- * możliwości wykorzystania lokalnych zasobów;
- * znaczenie biometanu dla bezpieczeństwa energetycznego.

2. Rola samorządu w przygotowaniu projektów

- * zadania JST;
- * modele współpracy z inwestorami;
- * współpraca z przedsiębiorstwami i rolnikami;
- * przygotowanie lokalnych koncepcji energetycznych.

3. Aspekty technologiczne

- * rodzaje instalacji biogazowych;
- * proces produkcji biometanu;
- * możliwości wykorzystania produktu końcowego;
- * zagospodarowanie pozostałości pofermentacyjnej.

4. Aspekty prawne i administracyjne

- * proces przygotowania inwestycji;
- * wymagane decyzje i procedury;
- * uwarunkowania środowiskowe.

5. Finansowanie projektów

- * krajowe i europejskie instrumenty finansowania;
- * modele inwestycyjne;
- * współpraca publiczno-prywatna.

W zależności od tematyki i specyfiki, szkolenia realizowane będą w formule stacjonarnej, online oraz hybrydowej, umożliwiając udział przedstawicieli JST z całego kraju.

13.3. Pozostałe obszary projektów pilotażowych

W kolejnych etapach realizacji Programu przewiduje się możliwość uruchamiania projektów pilotażowych dotyczących:

Lokalnej energetyki odnawialnej

- * rozwój lokalnych źródeł OZE;
- * klastry energii;
- * społeczności energetyczne;
- * magazynowanie energii.

Efektywności energetycznej

- * modernizacja energetyczna obiektów publicznych;
- * inteligentne zarządzanie energią;
- * ograniczanie kosztów energii w JST.

Gospodarki o obiegu zamkniętym

- * zagospodarowanie odpadów;
- * odzysk surowców;
- * wykorzystanie potencjału lokalnych zasobów.

Transformacji przemysłu

- * technologie niskoemisyjne;
- * wodór;
- * cyfryzacja procesów energetycznych.

13.4. Model realizacji projektów pilotażowych

Projekty pilotażowe będą realizowane zgodnie z następującym modelem:

1. identyfikacja potrzeb i potencjału lokalnego;
2. analiza możliwości realizacji przedsięwzięcia;
3. przygotowanie koncepcji projektu;
4. pozyskanie partnerów;
5. określenie modelu finansowania;
6. wdrożenie rozwiązania;
7. analiza rezultatów i przygotowanie rekomendacji.

Wyniki projektów pilotażowych będą wykorzystywane do tworzenia modeli możliwych do zastosowania w kolejnych regionach Polski.

Realizacja projektów pilotażowych w ramach Ogólnopolskiego Programu Zielonej Transformacji pozwoli na przełożenie strategicznych założeń Programu na konkretne działania lokalne, wzmacniając rolę samorządów,

przedsiębiorców i społeczności lokalnych w procesie zielonej transformacji Polski.

14. Harmonogram realizacji Programu 2026–2030

Ogólnopolski Program Zielonej Transformacji został zaplanowany jako przedsięwzięcie wieloletnie, realizowane w perspektywie 2026–2030.

Przyjęty harmonogram uwzględnia etapowy charakter rozwoju Programu, obejmujący kolejno: przygotowanie organizacyjne, budowę partnerstwa, uruchamianie projektów pilotażowych, rozwój działań regionalnych oraz upowszechnianie rezultatów.

Realizacja Programu będzie prowadzona w sposób elastyczny, umożliwiający dostosowanie zakresu działań do aktualnych uwarunkowań prawnych, gospodarczych, technologicznych oraz dostępnych instrumentów finansowania.

Etap I – Budowa podstaw organizacyjnych Programu

2026 rok

Głównym celem pierwszego etapu jest stworzenie trwałych podstaw organizacyjnych i partnerskich dla realizacji OPZT.

Planowane działania:

- * formalne uruchomienie Ogólnopolskiego Programu Zielonej Transformacji;
- * rozwój współpracy z administracją publiczną, samorządami, środowiskiem naukowym i gospodarczym;
- * powołanie Rady Programowej;
- * utworzenie Komitetu Wykonawczego;
- * organizacja Biura Programu;
- * przygotowanie zasad współpracy z partnerami;
- * identyfikacja obszarów projektów pilotażowych;
- * rozpoczęcie działań informacyjnych i komunikacyjnych.

Rezultatem etapu będzie przygotowanie pełnej struktury organizacyjnej umożliwiającej skuteczną realizację kolejnych działań Programu.

Etap II – Rozwój partnerstwa i uruchomienie pierwszych przedsięwzięć

2027 rok

Celem drugiego etapu będzie rozwój sieci współpracy oraz rozpoczęcie realizacji pierwszych inicjatyw i projektów pilotażowych.

Planowane działania:

- * rozszerzanie grona partnerów instytucjonalnych i gospodarczych;
- * organizacja ogólnopolskich i regionalnych wydarzeń programowych;
- * uruchomienie pierwszych projektów pilotażowych;
- * rozwój zespołów tematycznych;
- * wymiana doświadczeń pomiędzy regionami;
- * identyfikacja dobrych praktyk w zakresie zielonej transformacji.

Rezultatem etapu będzie rozpoczęcie praktycznej realizacji założeń Programu oraz stworzenie pierwszych modeli możliwych do zastosowania w innych regionach kraju.

Etap III – Skalowanie działań i rozwój projektów regionalnych

2028 rok

Celem trzeciego etapu będzie zwiększenie skali oddziaływania Programu poprzez rozwój inicjatyw regionalnych i sektorowych.

Planowane działania:

- * rozwój projektów pilotażowych;
- * przygotowanie kolejnych przedsięwzięć inwestycyjnych i demonstracyjnych;
- * zwiększenie udziału jednostek samorządu terytorialnego;
- * rozwój współpracy pomiędzy nauką i biznesem;
- * upowszechnianie rezultatów realizowanych działań;
- * rozwój modeli finansowania przedsięwzięć transformacyjnych.

Rezultatem etapu będzie zwiększenie liczby realizowanych inicjatyw oraz rozwój krajowej sieci współpracy na rzecz zielonej transformacji.

Etap IV – Konsolidacja i upowszechnianie rezultatów

2029 rok

Celem etapu będzie utrwalenie wypracowanych modeli współpracy oraz zwiększenie ich wykorzystania w kolejnych obszarach gospodarki i administracji.

Planowane działania:

- * ocena efektów realizowanych projektów;
- * przygotowanie rekomendacji i dobrych praktyk;
- * rozwój współpracy międzyregionalnej;
- * promocja rozwiązań wspierających zieloną transformację;
- * przygotowanie kolejnych kierunków rozwoju Programu.

Rezultatem etapu będzie stworzenie trwałego modelu współpracy pomiędzy uczestnikami Programu.

Etap V – Podsumowanie pierwszej perspektywy realizacji Programu i przygotowanie dalszego rozwoju

2030 rok

Ostatni etap pierwszej perspektywy realizacji OPZT będzie obejmował ocenę osiągniętych rezultatów oraz przygotowanie dalszego rozwoju Programu.

Planowane działania:

- * podsumowanie realizacji Programu w latach 2026–2030;
- * analiza efektów projektów i działań programowych;
- * przygotowanie raportu podsumowującego;
- * identyfikacja nowych kierunków rozwoju;
- * opracowanie założeń kolejnej perspektywy działania Programu.

Rezultatem etapu będzie przygotowanie kompleksowej oceny funkcjonowania OPZT oraz wyznaczenie dalszych kierunków rozwoju inicjatywy.

Realizacja Ogólnopolskiego Programu Zielonej Transformacji w formule pięcioletniego programu rozwojowego pozwoli na stopniowe budowanie trwałego ekosystemu współpracy oraz skuteczne łączenie potencjału administracji publicznej, samorządów, nauki i gospodarki na rzecz transformacji energetycznej i środowiskowej Polski.

15. Harmonogram wydarzeń Programu

Wydarzenia realizowane w ramach Ogólnopolskiego Programu Zielonej Transformacji będą stanowiły jedno z podstawowych narzędzi wdrażania celów Programu, służąc wymianie wiedzy, budowaniu partnerstw, transferowi

doświadczeń oraz przygotowaniu uczestników do praktycznej realizacji przedsięwzięć związanych z zieloną transformacją.

Program wydarzeń będzie miał charakter ogólnopolski i regionalny, a jego zakres będzie sukcesywnie rozwijany wraz z rozwojem Programu oraz zwiększaniem liczby zaangażowanych partnerów.

Szczegółowy kalendarz wydarzeń będzie aktualizowany corocznie w zależności od potrzeb uczestników Programu, dostępnych instrumentów finansowania oraz aktualnych wyzwań związanych z transformacją energetyczną i środowiskową.

15.1. Inauguracja Ogólnopolskiego Programu Zielonej Transformacji

2026 rok

Planowane wydarzenie inaugurujące Program będzie miało na celu:

- * oficjalną prezentację założeń OPZT;
- * przedstawienie modelu współpracy pomiędzy administracją, nauką, samorządami i biznesem;
- * prezentację pierwszych obszarów działań i projektów pilotażowych;
- * rozpoczęcie procesu budowania ogólnopolskiej sieci partnerów Programu.

Wydarzenie będzie stanowiło początek realizacji pierwszej perspektywy Programu na lata 2026–2030.

15.2. Ogólnopolskie Forum Zielonej Transformacji

corocznie w latach 2027–2030

Jednym z kluczowych wydarzeń Programu będzie coroczne Ogólnopolskie Forum Zielonej Transformacji.

Forum będzie miejscem:

- * prezentacji kierunków rozwoju zielonej transformacji w Polsce;
- * debaty przedstawicieli administracji publicznej, nauki i gospodarki;
- * prezentacji projektów i dobrych praktyk;
- * nawiązywania współpracy pomiędzy uczestnikami Programu;
- * omawiania wyzwań technologicznych, regulacyjnych i finansowych.

Forum będzie stanowiło najważniejsze wydarzenie integrujące środowiska uczestniczące w realizacji OPZT.

15.3. Regionalne Fora i spotkania konsultacyjne

2027–2030

W ramach Programu przewiduje się organizację regionalnych spotkań poświęconych lokalnym wyzwaniom zielonej transformacji.

Spotkania będą skierowane w szczególności do:

- * przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego;
- * lokalnych przedsiębiorców;
- * instytucji publicznych;
- * organizacji społecznych;
- * ekspertów i środowiska naukowego.

Tematyka spotkań będzie dostosowana do specyfiki poszczególnych regionów i może obejmować m.in.:

- * rozwój odnawialnych źródeł energii;
- * lokalne systemy energetyczne;
- * klastry energii;
- * efektywność energetyczną;

- * gospodarkę obiegu zamkniętego;
- * adaptację do zmian klimatu.

15.4. Program szkoleń dla jednostek samorządu terytorialnego (JST)

2026–2030

Jednym z kluczowych elementów realizacji OPZT będzie system szkoleń i warsztatów skierowanych do przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego.

Celem programu szkoleniowego będzie zwiększenie kompetencji JST w zakresie przygotowania i realizacji przedsięwzięć związanych z zieloną transformacją.

Szkolenia będą obejmowały w szczególności:

- * przygotowanie lokalnych strategii zielonej transformacji;
- * możliwości wykorzystania odnawialnych źródeł energii;
- * tworzenie i rozwój klastrów energii oraz społeczności energetycznych;
- * poprawę efektywności energetycznej obiektów publicznych;
- * przygotowanie projektów inwestycyjnych;
- * dostępne źródła finansowania krajowego i europejskiego;
- * zasady współpracy z partnerami technologicznymi i biznesowymi;
- * dobre praktyki realizacji projektów transformacyjnych.

Szkolenia będą prowadzone w formule stacjonarnej, online oraz hybrydowej, umożliwiającej udział przedstawicieli JST z całego kraju.

15.5. Seminaria eksperckie i warsztaty tematyczne

2026–2030

W ramach Programu przewiduje się organizację cyklicznych seminariów i warsztatów eksperckich dotyczących kluczowych obszarów zielonej transformacji.

Przewidywane obszary tematyczne obejmują:

- * odnawialne źródła energii;
- * magazynowanie energii;
- * wodór i technologie niskoemisyjne;
- * efektywność energetyczna;
- * gospodarka obiegu zamkniętego;
- * cyfryzacja energetyki;
- * elektromobilność;
- * finansowanie transformacji.

Spotkania będą służyły wymianie wiedzy, prezentacji rozwiązań technologicznych oraz przygotowywaniu projektów możliwych do wdrożenia.

15.6. Spotkania dialogu biznesowego

2027–2030

W ramach OPZT przewiduje się organizację spotkań skierowanych do przedsiębiorców oraz partnerów gospodarczych zainteresowanych udziałem w procesie zielonej transformacji.

Ich celem będzie:

- * identyfikacja potrzeb inwestycyjnych;
- * prezentacja możliwości współpracy;
- * kojarzenie partnerów projektowych;
- * rozwój przedsięwzięć realizowanych wspólnie przez sektor publiczny i prywatny.

15.7. Podsumowanie działań wydarzeniowych

Harmonogram wydarzeń Ogólnopolskiego Programu Zielonej Transformacji został zaprojektowany jako system działań wspierających realizację celów Programu.

Poprzez połączenie wydarzeń strategicznych, edukacyjnych, eksperckich i praktycznych OPZT będzie pełnił funkcję platformy transferu wiedzy, budowania kompetencji oraz inicjowania konkretnych działań na rzecz zielonej transformacji Polski.

Szczegółowy kalendarz wydarzeń będzie opracowywany corocznie i zatwierdzany w ramach przyjętego modelu zarządzania Programem.

Przykładowo:

Rok Główne wydarzenia

2026	Inauguracja OPZT, pierwsze wydarzenia, szkolenia JST, przygotowanie programu JST
2027	Forum OPZT, szkolenia JST, wydarzenia regionalne, rozwój projektów pilotażowych
2028	Forum OPZT, rozwój projektów pilotażowych, warsztaty branżowe
2029	Forum OPZT, prezentacja dobrych praktyk, spotkania inwestorskie
2030	Forum podsumowujące, raport końcowy, rekomendacje

16. Monitoring i ewaluacja

Skuteczna realizacja Ogólnopolskiego Programu Zielonej Transformacji wymaga systematycznego monitorowania postępów oraz okresowej oceny osiągniętych rezultatów.

System monitoringu i ewaluacji został zaprojektowany jako narzędzie wspierające efektywne zarządzanie Programem, umożliwiające ocenę stopnia realizacji założonych celów oraz identyfikację obszarów wymagających dalszego rozwoju.

Monitoring będzie prowadzony przez Komitet Wykonawczy przy wsparciu Biura Programu, natomiast wnioski wynikające z przeprowadzanych analiz będą przedstawiane Radzie Programowej.

16.1. Cele systemu monitoringu

Podstawowymi celami monitoringu Programu będą:

- * bieżąca ocena stopnia realizacji działań zaplanowanych w ramach OPZT;
- * kontrola realizacji harmonogramu Programu;
- * analiza zaangażowania partnerów;
- * identyfikacja barier i wyzwań;
- * ocena efektów realizowanych projektów pilotażowych;
- * przygotowywanie rekomendacji dotyczących dalszego rozwoju Programu.

16.2. Obszary monitorowania

Monitoring Programu będzie obejmował w szczególności następujące obszary:

Organizacja i zarządzanie Programem

Monitorowaniu podlegać będą:

- * rozwój struktury organizacyjnej Programu;
- * funkcjonowanie Rady Programowej i Komitetu Wykonawczego;
- * rozwój Biura Programu;
- * realizacja przyjętych planów działania.

Rozwój partnerstwa

Analizowane będą:

- * liczba i charakter zaangażowanych partnerów;
- * rozwój współpracy pomiędzy administracją, samorządami, nauką i biznesem;
- * aktywność uczestników Programu.

Realizacja wydarzeń i działań edukacyjnych

Monitorowane będą:

- * liczba zorganizowanych konferencji, seminariów i warsztatów;
- * liczba uczestników wydarzeń;
- * zakres tematyczny działań edukacyjnych;
- * efekty programów szkoleniowych, w szczególności skierowanych do jednostek samorządu terytorialnego.

Projekty pilotażowe

Ocena będzie obejmowała:

- * liczbę realizowanych projektów;
- * zakres zaangażowanych partnerów;
- * osiągnięte rezultaty;
- * możliwość wdrożenia wypracowanych rozwiązań w innych regionach.

16.3. Wskaźniki realizacji Programu

W ramach monitoringu przewiduje się stosowanie wskaźników ilościowych i jakościowych, w szczególności:

Obszar monitorowania	Przykładowe wskaźniki realizacji Programu
Partnerstwo i współpraca	Liczba zaangażowanych partnerów instytucjonalnych, jednostek samorządu terytorialnego, przedsiębiorstw oraz organizacji współpracujących w ramach OPZT
Struktura organizacyjna Programu	Powołanie i funkcjonowanie Rady Programowej, Komitetu Wykonawczego oraz Biura Programu; realizacja przyjętych zasad zarządzania
Działania edukacyjne i szkoleniowe	Liczba przeprowadzonych szkoleń, warsztatów i seminariów; liczba uczestników; liczba przedstawicieli JST objętych programem szkoleniowym
Projekty pilotażowe	Liczba przygotowanych i realizowanych projektów pilotażowych; liczba zaangażowanych partnerów; zakres wdrażanych rozwiązań
Biogaz i biometan	Liczba przeprowadzonych szkoleń dla JST; liczba jednostek samorządu terytorialnego objętych działaniami edukacyjnymi; liczba analizowanych potencjałów lokalnych i przygotowanych koncepcji projektowych
Wydarzenia programowe	Liczba konferencji, forów, debat, seminariów i spotkań eksperckich; liczba uczestników wydarzeń; zakres tematyczny działań
Współpraca nauka–biznes–administracja	Liczba inicjatyw realizowanych wspólnie przez przedstawicieli nauki, gospodarki, samorządów i administracji publicznej
Oddziaływanie regionalne	Liczba regionów, JST i lokalnych interesariuszy zaangażowanych w realizację działań Programu
Transfer wiedzy i dobrych praktyk	Liczba opracowanych rekomendacji, analiz, materiałów edukacyjnych i modeli możliwych do wdrożenia w kolejnych regionach
Rezultaty środowiskowe i energetyczne	Efekty realizowanych projektów w zakresie zwiększenia wykorzystania OZE, poprawy efektywności energetycznej, ograniczenia emisji oraz rozwoju gospodarki o obiegu zamkniętym

Szczegółowy katalog wskaźników będzie rozwijany wraz z kolejnymi etapami realizacji Programu.

16.4. Ewaluacja Programu

Ewaluacja Programu będzie prowadzona okresowo w celu oceny:

- * skuteczności podejmowanych działań;
- * stopnia realizacji celów strategicznych;
- * jakości współpracy pomiędzy uczestnikami;
- * trwałości osiągniętych rezultatów;
- * możliwości dalszego rozwoju Programu.

Przewiduje się prowadzenie:

Ewaluacji bieżącej

Realizowanej w trakcie trwania Programu, obejmującej analizę postępów oraz bieżące rekomendacje usprawniające działania.

Ewaluacji okresowej

Prowadzonej w określonych etapach realizacji Programu, w szczególności po zakończeniu kolejnych okresów programowych.

Ewaluacji końcowej

Przeprowadzonej po zakończeniu pierwszej perspektywy realizacji Programu w roku 2030, obejmującej ocenę osiągniętych rezultatów oraz rekomendacje dotyczące dalszego rozwoju OPZT.

16.5. Raportowanie rezultatów

Wyniki monitoringu i ewaluacji będą dokumentowane w formie okresowych informacji oraz raportów przygotowywanych przez Komitet Wykonawczy przy wsparciu Biura Programu.

Raporty będą obejmowały w szczególności:

- * opis zrealizowanych działań;
- * stopień realizacji harmonogramu;
- * informacje o zaangażowanych partnerach;
- * rezultaty projektów pilotażowych;
- * rekomendacje dotyczące dalszych działań.

System monitoringu i ewaluacji zapewni przejrzystość realizacji Ogólnopolskiego Programu Zielonej Transformacji oraz umożliwi jego ciągłe doskonalenie zgodnie z potrzebami uczestników i wyzwaniem związanym z transformacją energetyczną i środowiskową Polski.

16. Komunikacja i promocja Programu

Skuteczna realizacja Ogólnopolskiego Programu Zielonej Transformacji wymaga prowadzenia spójnej, przejrzystej i długofalowej komunikacji z uczestnikami Programu oraz wszystkimi interesariuszami zaangażowanymi w proces zielonej transformacji.

Celem działań komunikacyjnych będzie budowanie świadomości znaczenia zielonej transformacji, upowszechnianie wiedzy, prezentowanie dobrych praktyk oraz wspieranie współpracy pomiędzy administracją publiczną, jednostkami samorządu terytorialnego, środowiskiem naukowym, przedsiębiorstwami i organizacjami społecznymi.

Komunikacja Programu prowadzona będzie zgodnie z zasadami rzetelności, transparentności, otwartości oraz partnerskiej współpracy.

16.1. Cele komunikacji

Działania komunikacyjne Programu będą ukierunkowane na:

- * upowszechnianie wiedzy na temat zielonej transformacji;
- * promocję celów i działań realizowanych w ramach Programu;
- * informowanie o projektach pilotażowych i osiągniętych rezultatach;
- * wspieranie wymiany doświadczeń pomiędzy partnerami Programu;
- * budowanie świadomości społecznej dotyczącej transformacji energetycznej i środowiskowej;
- * promowanie dobrych praktyk oraz innowacyjnych rozwiązań;
- * zachęcanie nowych partnerów do aktywnego udziału w Programie.

16.2. Narzędzia komunikacji

Komunikacja Programu prowadzona będzie z wykorzystaniem nowoczesnych narzędzi informacyjnych i promocyjnych, w szczególności poprzez:

- * oficjalną stronę internetową Programu i Klastra Zielonej Transformacji;
- * publikacje, raporty i opracowania tematyczne;
- * newsletter Programu;
- * media społecznościowe;
- * konferencje prasowe i wydarzenia branżowe;
- * seminaria, warsztaty i szkolenia;
- * materiały informacyjne oraz edukacyjne;
- * publikacje multimedialne i materiały wideo.

Zakres wykorzystywanych narzędzi dostosowywany będzie do charakteru realizowanych przedsięwzięć oraz potrzeb poszczególnych grup odbiorców.

16.3. Informacja i edukacja

Jednym z podstawowych celów Programu będzie prowadzenie działań edukacyjnych wspierających rozwój kompetencji uczestników zielonej transformacji.

W ramach Programu przewiduje się przygotowywanie:

- * poradników i materiałów edukacyjnych;
- * analiz i raportów eksperckich;
- * opracowań dotyczących dobrych praktyk;
- * materiałów szkoleniowych dla jednostek samorządu terytorialnego;
- * publikacji popularyzujących nowoczesne rozwiązania technologiczne.

Istotnym elementem komunikacji będzie prezentowanie praktycznych przykładów wdrażania rozwiązań wspierających transformację energetyczną i środowiskową.

16.4. Promocja partnerstwa i współpracy

Program będzie promował współpracę pomiędzy administracją publiczną, jednostkami samorządu terytorialnego, środowiskiem naukowym, przedsiębiorstwami oraz organizacjami społecznymi.

Działania promocyjne będą ukierunkowane na:

- * prezentowanie wspólnych inicjatyw realizowanych przez partnerów Programu;
- * promowanie projektów pilotażowych;
- * upowszechnianie przykładów skutecznej współpracy;
- * wspieranie tworzenia nowych partnerstw projektowych;
- * prezentowanie osiągnięć uczestników Programu.

16.5. Promocja rezultatów Programu

Ważnym elementem komunikacji będzie systematyczne prezentowanie rezultatów osiągniętych w ramach Ogólnopolskiego Programu Zielonej Transformacji.

W szczególności publikowane będą informacje dotyczące:

- * zrealizowanych wydarzeń;
- * projektów pilotażowych;
- * działań edukacyjnych i szkoleniowych;
- * nowych partnerstw;
- * rekomendacji eksperckich;
- * dobrych praktyk wdrażanych przez uczestników Programu;
- * efektów współpracy pomiędzy administracją, nauką i biznesem.

Rezultaty Programu będą prezentowane w sposób umożliwiający ich wykorzystanie przez kolejne podmioty zainteresowane realizacją działań na rzecz zielonej transformacji.

16.6. Zasady wykorzystania informacji o Programie

Partnerzy uczestniczący w realizacji Programu będą mogli informować o swoim udziale w Ogólnopolskim Programie Zielonej Transformacji zgodnie z obowiązującymi zasadami identyfikacji wizualnej oraz wytycznymi dotyczącymi komunikacji Programu.

W przypadku objęcia Programu patronatem honorowym lub nawiązania współpracy z instytucjami publicznymi, informacje dotyczące patronatu, partnerstwa lub współpracy będą wykorzystywane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz zasadami określonymi przez właściwe instytucje.

16.7. Rozwój marki Ogólnopolskiego Programu Zielonej Transformacji

Jednym z długoterminowych celów Programu będzie budowanie rozpoznawalnej marki Ogólnopolskiego Programu Zielonej Transformacji jako ogólnopolskiej platformy współpracy na rzecz transformacji energetycznej, środowiskowej i gospodarczej.

Marka Programu będzie rozwijana poprzez konsekwentne promowanie wartości, takich jak:

- * partnerstwo;
- * odpowiedzialność;
- * innowacyjność;
- * współpraca;
- * zrównoważony rozwój;
- * wysoka jakość merytoryczna podejmowanych działań.

Długofalowa komunikacja Programu będzie służyć budowaniu zaufania, wzmacnianiu współpracy pomiędzy uczestnikami oraz upowszechnianiu rozwiązań wspierających zieloną transformację Polski.

16.8. Raport Ogólnopolskiego Programu Zielonej Transformacji „Zielona Transformacja Polski”

W celu upowszechniania rezultatów realizacji Ogólnopolskiego Programu Zielonej Transformacji przewiduje się opracowywanie i publikowanie cyklicznego raportu pt. „Zielona Transformacja Polski”.

Raport będzie stanowił kompleksowe opracowanie prezentujące najważniejsze działania podejmowane w ramach Programu, osiągnięte rezultaty oraz kierunki dalszego rozwoju inicjatywy.

W szczególności raport może obejmować:

- * podsumowanie działań zrealizowanych w ramach Programu;
- * informacje o projektach pilotażowych oraz osiągniętych efektach;
- * prezentację dobrych praktyk wdrażanych przez partnerów Programu;
- * informacje dotyczące współpracy z administracją publiczną, jednostkami samorządu terytorialnego, środowiskiem naukowym oraz sektorem gospodarczym;
- * analizy wybranych zagadnień związanych z zieloną transformacją;
- * rekomendacje oraz kierunki dalszych działań Programu.

Raport będzie pełnił funkcję dokumentu informacyjnego i eksperckiego, wspierającego wymianę wiedzy, popularyzację dobrych praktyk oraz rozwój współpracy pomiędzy uczestnikami Ogólnopolskiego Programu Zielonej Transformacji.

Publikacja raportu planowana jest w cyklu rocznym, z możliwością opracowywania wydań tematycznych poświęconych wybranym obszarom zielonej transformacji.

17. Podsumowanie końcowe

Ogólnopolski Program Zielonej Transformacji stanowi długofalową inicjatywę ukierunkowaną na wspieranie procesu transformacji energetycznej, środowiskowej i gospodarczej Polski poprzez integrację potencjału administracji publicznej, jednostek samorządu terytorialnego, środowiska naukowego oraz sektora gospodarczego.

Realizacja Programu prowadzona będzie w formule otwartej współpracy, umożliwiającej stopniowe angażowanie kolejnych partnerów oraz rozwijanie nowych obszarów działań odpowiadających na aktualne wyzwania związane z zieloną transformacją.

Postanowienia oraz założenia przedstawione w niniejszym dokumencie mają charakter ramowy i będą rozwijane wraz z kolejnymi etapami realizacji Programu, z uwzględnieniem doświadczeń wynikających z prowadzonych działań, potrzeb uczestników oraz zmieniających się uwarunkowań prawnych, technologicznych i gospodarczych.

Organizator Programu zapewni koordynację działań, rozwój współpracy pomiędzy uczestnikami oraz monitorowanie rezultatów realizowanych przedsięwzięć zgodnie z przyjętym modelem zarządzania.

Ogólnopolski Program Zielonej Transformacji pozostaje inicjatywą otwartą dla podmiotów zainteresowanych aktywnym udziałem w budowaniu nowoczesnej, niskoemisyjnej i odpornej gospodarki opartej na współpracy, innowacjach oraz odpowiedzialnym wykorzystaniu zasobów.

Celem Programu jest stworzenie trwałej platformy współpracy wspierającej praktyczną realizację zielonej transformacji Polski oraz przyczyniającej się do osiągnięcia celów klimatycznych, energetycznych, środowiskowych i gospodarczych państwa.

Przemysław Karlik

Prezes Zarządu Green Spark sp. z o.o.

Koordynator Klastra Zielonej Transformacji

Poznań, dnia 1 lipca 2026 r.